

Универзитет у Крагујевцу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Број: 2208/4
19.07.2016. године

Декан Правног факултета у Крагујевцу, на основу чл. 56. ст. 5 и 87. Статута Правног факултета у Крагујевцу, донео је 19.07.2016. године,

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности урађена Докторска дисертација и Извештај Комисије о оцени докторске дисертације кандидата Свјетлане Ивановић, судента докторских студија, под насловом:

"Судска заштита субјективних права интелектуалне својине"

објављивањем на Сајту и Библиотеци Правног факултета у Крагујевцу а Извештај Комисије и на Сајту Универзитета у Крагујевцу, у трајању од 30 дана.

Образложење

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Свјетлане Ивановић, образована Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Број: IV-02-434/18 од 15.06.2016. године, доставила је Факултету Извештај о оцени урађене Дисертације (Број: 2208 од 04.07.2016 . године). Уз Извештај, Комисија је доставила и примерак урађене докторске дисертације.

Сагласно чл. 8. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању ("СГ РС" бр. 99/14) чл. 5. Одлуке о изменама и допунама Статута Универзитета у Крагујевцу и чл. 56. Статута Факултета, Декан Факултета ставља на увид јавности докторску дисертацију и Извештај комисије о оцени докторске дисертације.

Имајући у виду наведено донео сам решење како гласи у диспозитиву.

Доставити:

- Сајт и Библиотека,
- Универзитету у Крагујевцу,
- Архива.

39 ДЕКАН
Проф. др Станко Бејатовић

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ			
ПРИМЉЕНО: 14-07-2016			
Орг. јед.	Број	Пилег	Владности
08	2208		

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
- НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ -

Предмет: Извештај о оцени урађене докторске дисертације
кандидата Свјетлане Ивановић

На предлог Наставно-научног већа Правног факултета у Крагујевцу (Одлука број 1790/4.3.1) Веће за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Одлуком број IV-02-434/18 од 15.06. 2016. године, именовало нас је за чланове Комисија за израду извештаја о урађеној докторској дисертацији и за одбрану докторске дисертације кандидата Свјетлане Ивановић под називом „Судска заштита субјективних права интелектуалне својине“.

У том својству, сходно члану 48, став 4. Статута Универзитета у Крагујевцу (бр. II-01-148 од 26. 02. 2016. године- пречишћен текст) и члану 10 став 7 Правилника о изменама и допунама Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације (бр. III-01-251/20 од 31. 03. 2016. године), подносимо следећи:

ИЗВЕШТАЈ

I. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Основни биографски подаци

Свјетлана Ивановић је рођена 25.10.1982. године у Бијељини. Са одличним успехом завршила је основну школу у Угљевику и Гимназију у Бијељини. Основне студије права завршила је на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву 2006. године, као студент генерације, са просечном оценом 9,24. У току студирања била је стипендиста Министарства просвете и културе Владе Републике Српске.

На Правном факултету Универзитета у Београду, завршила је мастер студије на Трговинскоправном модулу са просечном оценом 9,25. Мастер рад под називом „Право на ревизију уговорних одредаба о висини ауторског хонорара“, под менторством проф. др Слободана Марковића одбранила је 21. марта 2008. године.

Докторске студије на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, ужа научна област пословно-правна, уписала је 2009/2010. године. На докторским студијама положила је све предвиђене испите са просечном оценом 9,80, и извршила остале обавезе предвиђене студијским програмом. Одлуком Стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу бр. 285/10 од 29. маја 2012. године, одобрена јој је израда докторске дисертације под називом „Судска заштита субјективних права интелектуалне својине.“ Због проширења породице, кандидату је, на лични захтев, одлуком Научно-наставног већа Правног факултета у Крагујевцу бр. 982/10 од 20. априла 2015. године, продужен рок за израду и одбрану докторске дисертације.

Од 01. јануара 2007. године, запослена је као асистент на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву на ужој научној области Ауторско право и право индустријске својине. У звање вишег асистента изабрана је крајем 2008. године. Изводила је вежбе на предметима Ауторско право и право индустријске својине, Право интелектуалне својине, Привредно право, Римско право, Увод у грађанско право, Стварно право и Грађанско процесно право. Предмет научног интересовања кандидата је Право интелектуалне својине.

У професионалном раду служи се енглеским и руским језиком.

Удата је и мајка троје деце.

2. Научно-истраживачки рад

2.1. Учешће на научним скуповима

У свом досадашњем научно-истраживачком раду, кандидат Свјетлана Ивановић је учествовала на следећим научним и стручним скуповима:

- *Примјена Закона о парничном поступку у Босни и Херцеговини и региону* – Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале (1 и 2. јуни 2007. год.),
- *Regional Conference on Teaching Intellectual Property in Higher Education Establishments*– Регионална конференција о изучавању права интелектуалне својине на високошколским установама, одржана у оквиру ИПА регионалног пројекта за интелектуалну својину за земље западног Балкана и Турску, у организацији

Европског патентног завода, реферат „Teaching Intellectual Property at Higher Education Institutions in Bosnia and Herzegovina“, Београд, (1. и 2. септембар 2010. године);

- *Актуелност и значај људских права и слобода* – Научни скуп са међународним учешћем, Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, (29. и 30. октобар 2010. године);
- *Права дјетета и равноправност полова – између нормативног и стварног* – Међународни научни скуп, Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, (29. јуни 2012. године);
- *Хармонизација грађанског права у региону* – Међународни научни скуп, Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, (26. октобар 2012. године);
- XXIV Сусрети правника у привреди – *Привреда и нови Грађански законик Србије*, Врњачка Бања, (19. – 21. мај 2015. године);
- *Двадесет година Дејтонског мировног споразума* – Научни скуп, Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву, (реферат „Консенсуални патент у Босни и Херцеговини“, прихваћен за објављивање у Зборнику радова, Пале, (24. октобра 2015. године);
- XXV Сусрети правника у привреди – *Право и привредно пословање*, Врњачка Бања, (25. – 27. мај 2016. године).

2.2. Радови у научним часописима

Кандидат је у свом досадашњем научно-истраживачком раду објавио више научних и стручних радова из области права интелектуалне својине:

1. „Царинска заштита права интелектуалне својине и роба у транзиту у свјетлу нових прописа Европске уније“, *Право и привреда*, год. 54, бр. 7-9/2016, стр. 442-457. ISSN 0354-3501, M51;
2. „Ауторски хонорар у издавачком уговору“, *Право и привреда*, год. 53, бр. 4-6/2015, стр. 573-589, ISSN 0354-3501, (COBISS.SR-ID: 516925884), M51;
3. „Насљеђивање субјективног ауторског права“, *Годишњак Правног факултета у Источном Сарајеву*, год. 3, бр. 2/2012, стр. 43-66, ISSN 2232-7339;
4. „Правни поступак за признање европског патента“, *Годишњак Правног факултета у Источном Сарајеву*, год. 2, бр. 2/2011, стр. 103-128, ISSN 2232-7339, (COBISS.SR-ID:518547349);

5. „Проширено колективно остваривање ауторског права“, *Право и привреда*, год. 48, бр. 4-6/2011, стр. 996-1011, ISSN 0354-3501, (COBISS.SR-ID: 38197007), М51;
6. „Колективно остваривање ауторског и сродних права у Босни и Херцеговини“, у: *Актуелност и значај људских права и слобода*, Зборник радова са научног скупа са међународним учешћем, одржаног 29. и 30. октобра 2010. године на Правном факултету у Источном Сарајеву, гл. уредник Горан Марковић, Источно Сарајево, 2011. год., стр. 366-394, ISBN 978-99938-57-20-4, (COBISS.SR-ID: 41881103);
7. „Право покајања у свјетлу новог Закона о ауторском праву у Босни и Херцеговини“, *Годишњак Правног факултета у Источном Сарајеву*, год. 1, бр. 1/2010, стр. 156-174, ISSN 2232-7339, (COBISS.SR-ID: 514512828).

II. ОЦЕНА РАДА (Критеријуми Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу, Прилог бр. 2, тачка 2)

1. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у научној области

Нематеријални карактер добара која се штите субјективним правима интелектуалне својине утиче на могућност њиховог спровођења и судску заштиту. Специфичност њихових појавних облика налаже постојање посебних правила која, у већој или мањој мери, одступају од општих правила судског поступка. Развојем савремених технологија, непрекидно се стварају нови облици искоришћавања нематеријалних добара, односно предмета у којима су материјализована добра која се штите у праву интелектуалне својине. Пред правну теорију се поставља задатак да постојеће облике заштите субјективних права прилагоди изазовима савременог доба.

У досадашњој правној литератури, питање судске заштите субјективних права интелектуалне својине анализирано је у монографији проф. др Зорана Миладиновића „Субјективна права интелектуалне својине“, Ниш 2004. године. Грађанскоправна заштита субјективног ауторског права била је предмет истраживања у оквиру докторске дисертације др Слободана Гавриловића, која је под називом „Основи и средства грађанскоправне заштите ауторских права у Југославији с освртом на упоредно право“, одбрањена 2006. године на Правном факултету у Београду.

Поједина питања у оквиру судске заштите, била су предмет анализе више чланака објављених у научним часописима или зборницима радова. Међу најзначајнијим радовима су: Ж. Ђорђевић, „Средства грађанскоправне заштите ауторских дела и облика индустријске својине, и субјективних права поводом њих, у нашем праву“, *Гласник Правног факултета у Крагујевцу*, Крагујевац, 1988; З. Миладиновић, „Судска заштита субјективних права интелектуалне својине у нашем праву“, *Правни живот*, 11/2003; З. Миладиновић, „Привремене мере и мере обезбеђења доказа у случају повреде права интелектуалне својине“, *Право и привреда*, 4-6/2013; С. Радовановић, „Трострука накнада у нашем праву интелектуалне својине“, *Правни живот*, 11/2003 итд. Теоретичари права интелектуалне својине бавили су се судском заштитом права интелектуалне својине углавном у оквиру уџбеничке литературе, или делимично, у оквиру монографија (С. Марковић, *Право интелектуалне својине*, Источно Сарајево, 2007; С. Марковић, Д. Поповић, *Право интелектуалне својине*, Београд, 2013; З. Миладиновић, *Право интелектуалне својине*, Источно Сарајево, 2012; С. Варга, *Право индустријске својине*, Крагујевац, 2014; С. Марковић, *Патентно право*, Београд, 1997; С. Марковић, *Ауторско право и сродна права*, Београд, 1999; Б. Влашковић, *Садржина и повреда патента*, Крагујевац, 1999.).

Судска заштита субјективних права интелектуалне својине је у правној теорији анализирана, али углавном партикуларно, у виду појединих аспеката заштите или у оквиру уџбеничког штива. Кандидат се одлучио да у дисертацији на целовит и систематичан начин прикаже судску заштиту права интелектуалне својине, обухватајући све аспекте заштите: грађанскоправну, управноправну и кривичноправну. Тежиште рада је на грађанскоправној заштити, јер су права интелектуалне својине превасходно приватна, грађанска права.

С обзиром да Република Србија и Босна и Херцеговина претендују на чланство у Европској унији и Светској трговинској организацији, било је неопходно сагледати усаглашеност домаћих прописа са међународним документима који уређују ову област, пре свега са ТРИПС-ом, и са правним прописима Европске уније у области права интелектуалне својине. Адекватна заштита права интелектуалне својине је један од предуслова за укључивање у процес европских интеграција и токове светске трговине. Прихватање међународних и европских стандарда заштите у домаћем законодавству, могуће је уз одговарајуће прилагођавање специфичним приликама политичког, социјалног, економског и културног окружења.

Допринос рада правној науци огледа се у систематичној и свеобухватној анализи облика судске заштите субјективних права интелектуалне својине. Уочена су и анализирана питања која изазивају дилеме у правној теорији и судској пракси. Посебно је указано на проблем сукоба субјективних права интелектуалне својине са другим правима и

потребу уравнотежења различитих интереса и права, који могу постојати на истом предмету заштите. У светлу промена изазваних технолошким развојем, наглашена је улога трећих лица, која нису извршиоци повреде, у откривању и санкционисању радње повреде права.

2. Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области

Комисија сматра да докторска дисертација под насловом „Судска заштита субјективних права интелектуалне својине“ кандидата Свјетлана Ивановић представља резултат оригиналног научног рада у области Права интелектуалне својине. Комисија закључује да докторска дисертација има све елементе које треба да поседује оригиналан научни истраживачки рад. Користећи се различитим научним методима, кандидат је извео научно утемељене закључке.

Тема докторске дисертације определила је кандидата да анализира материјалноправне и процесноправне институте који се могу довести у везу са судском заштитом права интелектуалне својине, почев од повреде права као претпоставке за остваривање заштите, преко садржине појединих тужбених захтева који се могу поставити у поступку због повреде права, до посебних правила и средстава заштите, која су специфична за право интелектуалне својине. Анализирајући посебности заштите субјективних права интелектуалне својине, кандидат је изнео одговарајуће закључке и предложио измене и допуне постојећих законских решења. Оригиналноста рада огледа се и у анализи релевантне судске праксе, претежно Европског суда правде, којом се даје значајан допринос тумачењу одговарајућих прописа Европске уније, а тиме, посредно, и домаћих прописа.

У раду је коришћена обимна и правилно одабрана домаћа и инострана правна литература. Поред правне литературе, коришћени су правни прописи, национални и прописи Европске уније, међународне конвенције, као и релевантна судска пракса. Правилан избор грађе омогућио је кандидату квалитетну анализу предмета истраживања. Језик и стил којим је дисертација писана је разумљив и јасан.

3. Преглед остварених резултата кандидата у научној области

Кандидат Свјетлана Ивановић је у свом досадашњем раду објавила више радова из области Права интелектуалне својине. Предмет интересовања кандидата били су ауторски уговори и специфични институти ауторског уговорног права, колективно остваривање

ауторског и сродних права, наслеђивање ауторског права, правни поступак за признање европског патента и царинска заштита права интелектуалне својине.

У појединим радовима, кандидат се бави питањима која су у непосредној вези са предметом истраживања дисертације. То су следећи радови:

-, „Царинска заштита права интелектуалне својине и роба у транзиту у свјетлу нових прописа Европске уније“, *Право и привреда*, бр. 7-9/2016, стр. 442-457.

Кандидат у раду анализира поједине специфичности заштите права интелектуалне својине у царинском поступку. Царински поступак представља посебан облик управноправне заштите права интелектуалне својине, који се у ширем смислу може подвести под судску заштиту, јер коначну одлуку о постојању повреде права доноси суд. Царински органи су само помоћни органи који олакшавају откривање повреде права и омогућавају прикупљање релевантних доказа. Посебна пажња посвећена је статусу робе у транзиту којом се врши повреда субјективног права интелектуалне својине. У раду је дат приказ најважнијих одлука Европског суда правде, које показују промену ставова судске праксе од широког до рестриктивног тумачења релевантних одредаба о транзиту робе. Према схватању Суда, роба у транзиту може бити предмет царинског поступка само ако постоји доказ да ће роба бити стављена у промет на подручју Европске уније. Новим прописима Европске уније у области жигова, транзит је предвиђен као искључиво овлашћење титулара жига. Кандидат указује да увођење искључивог овлашћења на транзит жига утиче на побољшање положаја носиоца права у царинском поступку, доприноси борби против кривотворења и пиратерије, али истовремено нарушава концепт слободног кретања робе.

-, „Правни поступак за признање европског патента“, *Годишњак Правног факултета у Источном Сарајеву*, бр. 2/2011, стр. 103-128.

У раду, кандидат излаже правни поступак за признање европског патента пред Европским патентним заводом. На основу одредаба Конвенције о европском патенту, омогућено је стицање патентноправне заштите истовремено у више држава, подношењем једне пријаве и вођењем јединственог поступка. Поступак признања патента, као и осталих субјективних права индустријске својине, одвија се пред надлежним органом и представља посебан управни поступак. Све одлуке које надлежни орган управе донесе у поступку стицања патента, подложне су преиспитивању у судском поступку. Контрола управних аката у судском поступку представља посебан облик управноправне заштите субјективних права интелектуалне својине.

– „Колективно остваривање ауторског и сродних права у Босни и Херцеговини“, у: *Актуелност и значај људских права и слобода*, Зборник радова са научног скупа са међународним учешћем, одржаног 29. и 30. октобра 2010. године на Правном факултету у Источно Сарајеву, гл. уредник Горан Марковић, Источно Сарајево, 2011. год., стр. 366-394.

Кандидат у раду излаже најзначајније новине предвиђене Законом о колективном остваривању ауторског и сродних права. Наведеним законом, детаљно су регулисани садржај и начин колективног остваривања права, колективне организације, начин одређивања тарифе по којој организације врше наплату накнада за коришћење ауторских дела и механизам за решавање тарифних спорова између колективних организација и корисника. Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине одлучује о давању дозволе за обављање послова колективног остваривања ауторског и сродних права, и врши надзор над радом организације. У ширем смислу, наведене радње могу се подвести под управноправну заштиту права, а све одлуке се могу преиспитивати у управном спору.

4. Оцена испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Комисија сматра да докторска дисертација кандидата Свјетлане Ивановић под називом „Судска заштита субјективних права интелектуалне својине“ испуњава све захтеве у погледу обима и квалитета рада с обзиром на одобрену тему. Кандидат се у раду користио претежно позитивноправним и упоредноправним методима. Правилан избор и дефинисање предмета истраживања определили су структуру дисертације. Садржина дисертације је логички и методолошки повезана у јединствену целину са прецизним и јасним закључцима и ставовима.

5. Приказ структуре и садржаја израђене докторске дисертације

Докторска дисертација кандидата Свјетлана Ивановић, под насловом „Судска заштита субјективних права интелектуалне својине“ обухвата 364 стране формата А4, стандардног прореда и величине слова, од чега је 345 страна текста, а 15 страна коришћене литературе и правних извора. У раду је коришћено укупно 290 библиографских референци, споменутих у 877 фусноте, од чега 170 чини правну литературу.

САДРЖАЈ

УВОД	
1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ИСТРАЖИВАЊА	
2. ХИПОТЕЗЕ	
3. МЕТОДИ ИСТРАЖИВАЊА	
4. СТРУКТУРА РАДА	
 ГЛАВА ПРВА.....	
СУБЈЕКТИВНА ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
1. ПОЈАМ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
1.1. Појам ауторског и сродних права	
1.2. Појам права индустријске својине	
2. САДРЖИНА СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
2.1. Садржина субјективног ауторског права и сродних права	
2.2. Садржина субјективних права индустријске својине.....	
3. ОГРАНИЧЕЊА СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
4. ИНТЕРЕСИ УЧЕСНИКА У ОСТВАРИВАЊУ СУДСКЕ ЗАШТИТЕ СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
 ГЛАВА ДРУГА	
МЕЂУНАРОДНОПРАВНИ ОКВИРИ ЗАШТИТЕ СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
1. МЕЂУНАРОДНЕ КОНВЕНЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
2. ЗНАЧАЈ ТРИПС-А ЗА СУДСКУ ЗАШТИТУ СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
3. ИЗВОРИ ПРАВА ЕУ ЗНАЧАЈНИ ЗА СУДСКУ ЗАШТИТУ СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
 ГЛАВА ТРЕЋА.....	

ГРАЂАНСКОПРАВНА ЗАШТИТА СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

1. ПОЈАМ ГРАЂАНСКОПРАВНЕ ЗАШТИТЕ СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ..

2. НАДЛЕЖНОСТ И САСТАВ СУДА

2.1. Упоредноправни приказ надлежности судова за спорове у области права интелектуалне својине

2.2. Надлежност судова у Босни и Херцеговини и Србији.....

3. ПОВРЕДА СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕКАО ПРЕТПОСТАВКА

ГРАЂАНСКОПРАВНЕ ЗАШТИТЕ.....

3.1. Непосредна повреда субјективних права интелектуалне својине

3.1.1. Обим заштите

3.1.2. Правни основ

3.2. Посредна повреда субјективних права интелектуалне својине.....

3.2.1. Посредна повреда ауторског и сродних права

3.2.2. Посредна повреда патента.....

4. ТУЖИЛАЦ И ТУЖЕНИ У СПОРУ ЗБОГ ПОВРЕДЕ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

4.1. Тужилац у спору због повреде права интелектуалне својине

4.2. Тужени у спору због повреде права интелектуалне својине

5. ВРСТЕ ТУЖБЕНИХ ЗАХТЈЕВА ЗБОГ ПОВРЕДЕ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

5.1. Тужбени захтјев за утврђење повреде права

5.2. Тужбени захтјев за престанак вршења повреде права

5.3. Тужбени захтјев за уклањање стања насталог повредом права.....

5.4. Тужбени захтјев за повлачење или потпуно уклањање предмета повреде из привредних токова

5.5. Тужбени захтјев за уништење или преиначење предмета повреде.....

5.6. Тужбени захтјев за уништење или преиначење средстава којима је извршена повреда права

5.7. Тужбени захтјев за препуштање предмета повреде носиоцу права уз плаћање трошкова производње

5.8. Тужбени захтјев за објављивање пресуде у средствима јавног информисања о трошку туженог

5.9. Тужбени захтјев за накнаду штете	
5.9.1. Накнада материјалне штете	
5.9.1.1. Методи обрачуна накнаде штете	
5.9.1.2. Упоредноправни приказ накнаде штете	
5.9.2. Казнена накнада штете	
5.9.2.1. Казнена накнада у упоредном законодавству.....	
5.9.2.2. Превенција као сврха накнаде штете	
5.9.3. Накнада нематеријалне штете.....	
5.9.3.1. Појам нематеријалне штете	
5.9.3.2. Нематеријална штета у праву интелектуалне својине.....	
5.9.3.3. Накнада нематеријалне штете у праву Европске уније	
5.9.3.4. Повреда имовинскоправних овлашћења као основ за накнаду нематеријалне штете	
5.9.3.5. Накнада нематеријалне штете правном лицу	
5.10. Тужбени захтјев за пружање информација	
5.10.1. Право на информацију у пракси Европског суда правде	
5.10.2. Право на информацију у бившим југословенским државама.....	
6. ПРИВРЕМЕНЕ МЈЕРЕ	
6.1. Привремене мјере у законодавству Босне и Херцеговине	
6.2. Поступак издавања привремене мјере.....	
6.3. Привремена мјера у Србији.....	
7. ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ ДОКАЗА	
7.1. Мјере прикупљања доказа	
7.2. Мјере за обезбјеђење доказа	
7.3. Мјере обезбјеђења доказа у Босни и Херцеговини	
8. УЛОГА ПОСРЕДНИКА У ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ	
СВОЈИНЕ	
8.1. Судске мјере за заштиту права интелектуалне својине према посреднику	
8.1.1. Пресуда L'Oréal and Others	
8.1.2. Пресуда Scarlet Extended	
8.1.3. Пресуда SABAM	
8.2. Правна природа одговорности посредника за повреду права интелектуалне својине.....	

8.2.1. Одговорност посредника за посредну повреду права	
8.2.2. Пракса Европског суда правде.....	
8.3. <i>Усклађеност мјера које се изричу посредницима са принципима спровођења права</i>	
9. СУДСКИ ПОСТУПАК И ОГЛАШАВАЊЕ РЈЕШЕЊА О ПРИЗНАЊУ ПРАВА НИШТАВИМ КАО ПРЕТХОДНО ПИТАЊЕ	
10. РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ТУЖБЕ У СПОРУ ЗБОГ ПОВРЕДЕ СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
11. ТУЖБА ЗА УТВРЂЕЊЕ СВОЈСТВА ПРОНАЛАЗАЧА	
12. ТУЖБА ЗА ОСПОРАВАЊЕ ПРАВА НА ЗАШТИТУ	
12.1. <i>Тужба за оспоравање патента.....</i>	
12.2. <i>Тужба за оспоравање жига.....</i>	
12.2.1. Оспоравање жига регистрованог супротно принципу савјесности и поштења	
12.2.2. Оспоравање права на заштиту туђег општепознатог знака	
12.3. <i>Тужба за оспоравање права на индустријски дизајн.....</i>	
13. ТУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА ПОСЛОДАВЦА ИЛИ ЗАПОСЛЕНОГ	
ГЛАВА ЧЕТВРТА.....	
УПРАВНОПРАВНА ЗАШТИТА СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
1. УВОДНА РАЗМАТРАЊА.....	
2. ЗАШТИТА СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ У УПРАВНОМ СПОРУ	
2.1. <i>Појам управног спора</i>	
2.2. <i>Управни спор у области права интелектуалне својине</i>	
2.3. <i>Поступак по тужби</i>	
ГЛАВА ПЕТА	
КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА СУБЈЕКТИВНИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
1. УВОДНА РАЗМАТРАЊА.....	
2. КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ	
2.1. <i>Кривична дјела повреде ауторског права.....</i>	

2.2. Кривична дјела повреде права индустријске својине	
3. КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ У СРБИЈИ	
4. КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ У ХРВАТскоЈ.....	
ЗАКЉУЧАК	
ЛИТЕРАТУРА	

Докторска дисертација, поред Увода и Закључка има пет глава.

У Уводу (стр. 1-8), кандидат излаже предмет истраживања, поставку проблема, методологију истраживања и систематику излагања. Кандидат истиче да је адекватна заштита субјективних права интелектуалне својине подједнако значајна као и само законско признање субјектима права одређених монополских овлашћења. У савременим условима, интелектуална својина има изузетно значајну улогу на тржишту и представља један од значајних инструмената у функцији привредног развоја. Да би се остварио висок степен привредног развоја, неопходно је постићи глобалну конкурентност на тржишту, што није могуће без адекватне употребе интелектуалне својине. Захваљујући вредности добара и њиховом карактеру, она постају погодна за присвајање од стране неовлашћених лица. Заинтересована лица, присвајајући резултате туђег рада, интелектуалног напора, уложеног новца, знања и креативности врше тзв. крађу интелектуалне својине, односно, повреду субјективних права интелектуалне својине. Појавом и развојем нових технологија, стално се усавршавају могућности за искоришћавање добара у којима су материјализовани предмети заштите појединих права интелектуалне својине. Одатле произлази потреба да се средства и начини остваривања судске заштите детаљно и систематски анализирају. Кандидат је у Уводу поставио хипотезе.

У Првој глави рада (стр. 8-48), дате су дефиниције права интелектуалне својине, у објективном смислу и појам субјективних права интелектуалне својине. Кандидат, у кратким цртама, излаже појам субјективног ауторског и сродних права и појам права индустријске својине, садржину субјективних права интелектуалне својине и ограничења. Садржина субјективних права одређује домашај признатог права, јер се радња повреде права најчешће чини неовлашћеним вршењем искључивих овлашћења титулара права. Супротно, радње које се могу подвести под ограничење, не представљају повреду права. Стога, садржина субјективног права и ограничења су у функцији утврђења појма повреде права, која је повод и претпоставка судске заштите. У овом делу раду, прецизиране су

категорије учесника у остваривању судске заштите субјективних права интелектуалне својине, као што су носиоци права, корисници предмета заштите, судови и други државни органи и посредници, и изложени њихови интереси у вези са остваривањем права.

У **Другој глави** (стр. 49-71), кандидат се бави међународноправним оквирима за заштиту субјективних права интелектуалне својине. Изложени су најважнији извори права од значаја за тему истраживања, како међународни, тако и извори права Европске уније. Након сажетог прегледа међународних конвенција из области интелектуалне својине, које не садрже изричите одредбе о судској заштити, посебна пажња посвећена је Споразуму о трговинским аспектима права интелектуалне својине. ТРИПС је први споразум којим су прописане обавезе државе у погледу спровођења права интелектуалне својине, па отуда има нарочит значај за предмет истраживања. У овом делу рада, изложени су извори права Европске уније релевантни за ову област, а посебна пажња посвећена је Директиви о спровођењу права интелектуалне својине.

Трећа глава (стр. 72-293) посвећена је грађанскоправној заштити субјективних права интелектуалне својине. То је најобимнији део дисертације и уједно, део у коме је тежиште истраживања. Након уводних напомена о судској заштити у грађанском судском поступку, изложена су правила о надлежности судова који поступају у овој материји. Дат је упоредноправни приказ моделаспецијализације судова, која је неопходна претпоставка за ефикасну заштиту права. Кандидат предлаже да се у Босни и Херцеговини изврши специјализација судова који ће судити спорове у области интелектуалне својине, што је посебно тешко, имајући у виду сложеност државног уређења и поделу надлежности између државе и ентитета.

Повреда права је претпоставка грађанскоправне заштите, па дефинисање повреде права и питања од којих зависи повреда, претходи анализирању појединих средстава заштите, која носиоцима права стоје на располагању. Посебна пажња посвећена је одређивању обима заштите од чега зависи постојање и домашај повреде. Дефинисани су субјекти који имају процесну легитимацију у поступку због повреде права, односно лица која могу имати статус тужиоца и туженог.

Изложени су тужбени захтеви који могу бити постављени у тужби због повреде права интелектуалне својине. Кандидат се у излагању тужбених захтева руководио одредбама Директиве о спровођењу права интелектуалне својине, с обзиром на обавезу усаглашавања националних прописа са наведеном Директивом. Посебно је указано на обавезу усклађивања тужбених захтева са основним принципима спровођења права, принципима сразмерности, ефикасности и одвраћајућег карактера.

Нарочита пажња посвећена је тужбеном захтјеву за накнаду штете у спору због повреде права интелектуалне својине. Анализирани су облици накнаде штете, накнада материјалне штете, казнена накнада и накнада нематеријалне штете. Због нематеријалног

карактера предмета заштите, обрачун износа накнаде материјалне штете изазива бројне проблеме, па је судска пракса изградила неколико метода обрачуна накнаде. Услед немогућности да се оствари потпуна компензација, у многим државама, уводи се казнена накнада. Кандидат анализира казнену накнаду, превасходно, са аспекта сврхе накнаде штете, разматрајући да ли превенција може бити примарни циљ санкције у грађанском праву, нарочито у евроконтиненталном праву. Повредом субјективних права интелектуалне својине, може настати и нематеријална штета. С обзиром на прихваћени субјективни концепт, значајно питање је ко може претрпети нематеријалну штету и ко може да тражи накнаду нематеријалне штете у праву интелектуалне својине. Кандидат анализира теоријске ставове, законодавна решења и ставове судске праксе у вези са могућношћу накнаде нематеријалне штете правном лицу.

Ради усклађивања законодавстава са одредбама ТРИПС-а и Директиве о спровођењу права, уводи се нови тужбени захтев, захтев за пружање информација о извршеној повреди. Кандидат анализира захтев за пружање информација кроз релевантну судску праксу Европског суда правде, истичући да наведени захтев може бити у супротности са правом на приватност и другим правима.

Нови облици искоришћавања предмета заштите у дигиталном окружењу, намећу јачање улоге посредника у поступку заштите права. У ситуацијама у којима је тешко установити ко је извршилац повреде, поједине мере којима ће се окончати повреда права, могу се изрећи и према посреднику, без обзира на његову одговорност. Анализиране су неке од најзначајнијих пресуда Европског суда правде, које разјашњавају улогу и евентуалну одговорност посредника.

У овом делу рада, анализирани су процесноправни институти који су нарочито значајни за ефикасну заштиту права интелектуалне својине. То су привремене мере и мере обезбеђења доказа, за које је нарочито значајна могућност изрицања без саслушања друге стране и пре подношења тужбе. Привременим мерама обезбеђује се привремена заштита, док се не оконча судски поступак, а спровођење мере за обезбеђење доказа може бити кључно за успех у парници.

Осим тужбе због повреде права, кандидат анализира тужбе које су усмерене на заштиту појединих интереса у оквиру права индустријске својине. То су тужба за утврђивање својства проналазача, тужба за оспоравање права на заштиту и тужба за заштиту права послодавца или запосленог.

У **Четвртој глави** рада (стр. 294-304), кандидат излаже управноправну заштиту права интелектуалне својине. Субјективна права индустријске својине стичу се у управном поступку, пред органом управе надлежним за послове интелектуалне својине. С обзиром да је исход поступка признање или непризнавање субјективног права, неопходно је обезбедити могућност преиспитивања одлуке управног органа и обезбедити судску

контролу управних аката. Судска контрола управних аката врши се у управном спору, у коме надлежни суд врши контролу законитости управног акта. Предмет управног спора могу бити сви управни акти у поступку стицања субјективних права индустријске својине, у поступку оглашавања решења о признању права ништавим, у посебним поступцима престанка појединих субјективних права индустријске својине, као и у поступку издавања дозволе и вршења надзора над радом организација за колективно остваривање ауторског и сродних права.

У **Петој глави** (стр. 305-333), анализирана су кривична дела повреде права интелектуалне својине и критички је указано на неједнак третман појединих субјективних права интелектуалне својине. Предмет анализе су нарочито решења предвиђена у Босни и Херцеговини, Србији и Хрватској. Полазећи од негативних последица и несагледиве економске штете које настају повредом права интелектуалне својине, у националним законодавствима је изражен тренд јачања кривичноправне заштите субјективних права интелектуалне својине, не само проширивањем обима радњи којима се чини повреда права интелектуалне својине и поштравањем санкција, већ и оснивањем посебних државних органа за борбу против високотехнолошког криминала.

У **Закључку** (стр. 334-345), кандидат је настојао да систематски прикаже резултате до којих је дошао у истраживању и да их доведе у везу са постављеним хипотезама.

6. Научни резултати докторске дисертације

Кандидат је на основу систематског приступа и свеобухватне анализе сложеног предмета докторске дисертације дошао до научних резултата значајних за теорију Права интелектуалне својине. Докторска дисертација је нарочито значајна за домаће судове и надлежне органе управе, у чијој надлежности је поступак заштите субјективних права интелектуалне својине. Приказаћемо само неке од научних резултата до којих је кандидат дошао у свом раду:

- Кандидат истиче да је заштита субјективних права интелектуалне својине неопходна претпоставка укључивања у токове светског тржишта и међународне трговине. Специфичност права интелектуалне својине заснива се на посебном предмету заштите и функцији коју поједина права остварују. Начин остваривања и спровођења права условљава посебна правила и мања одступања у односу на друга субјективна права. Међутим, чак ни посебан предмет заштите и специфичне карактеристике не дају основа да се овим правима пружа посебан третман у односу на друга субјективна права. Правила спровођења која у извесној мери одступају од општих нису и не могу бити у функцији

повлашћеног положаја у односу на остала субјективна права. Осим тога, проблем заштите права интелектуалне својине је на терену спровођења материјалноправних одредаба и постојећих законских решења.

- Кандидат истиче да је нужна претпоставка квалитетне судске заштите специјализација судова за спорове у области интелектуалне својине. Анализом појединих облика специјализације у упоредном праву, кандидат уочава њихове предности и предлаже да се у Босни и Херцеговини уведе територијална концентрација надлежности, што би омогућило едукацију судија и њихово оспособљавање да суде спорове у области интелектуалне својине. С обзиром на специфичност државног уређења и друштвених прилика, као и постојећу подјелу надлежности, кандидат прецизира могући начин спровођења територијалне концентрације.

- Кандидат указује на неминовност сукоба између субјективног права интелектуалне својине на нематеријалном добру и права својине на предмету у коме је то добро материјализовано. То нарочито долази до изражаја приликом постављања појединих тужбених захтева, као што је захтев за уништење или преиначење предмета у којима је извршена повреда права. Остваривање и заштита једног права, нужно доводи до ограничења другог права. Приликом одмеравања супротстављених интереса, мора се постићи одговарајући компромис и равнотежа, у чему кључну улогу има принцип сразмерности.

- Кандидат указује да традиционални концепт заштите права интелектуалне својине не даје задовољавајуће резултате у дигиталном окружењу. Повреде права на интернету су учестале у толикој мери да постају општеприхваћени модел понашања, који не прати свест о томе да се чини нешто што је недопуштено или погрешно, што додатно отежава откривање, кажњавање и спречавање повреде права. Неопходне су корените промене и прилагођавање права интелектуалне својине новим условима, како у погледу материјалноправних одредаба, тако и по питању спровођења права и заштите у случају повреде права.

- Кандидат наглашава јачање улоге посредника у откривању и спречавању повреде права. У циљу онемогућавања повреда права на интернету, у ситуацијама кад није могуће установити ко је непосредни извршилац повреде, мере којима се спречава повреда, изричу се посредницима. Посредници олакшавају спровођење тих мера, које би требало да погађају крајње кориснике, односно извршиоце радње повреде. Могућност изрицања мера за окончање повреде права према посредницима, доводи до проширења обима заштите права.

Анализирајући правну природу евентуалне одговорности посредника за повреду права и основ за изрицање мера према посреднику, кандидат истиче да се проширењем круга лица према којима се изричу мере уједно проширује појам посредне повреде права.

- Кандидат указује да се потреба јачања заштите субјективних права интелектуалне својине често користи као повод за преузимање института који су страни концепту евроконтиненталног приватног права. Један од таквих института је казнена накнада, која у грађанском праву почива на увођењу превенције као сврхе накнаде штете. Сврха грађанскоправних санкција је реституција, а конкретно, у одштетном праву, компензација. Санкција у грађанском праву не може служити кажњавању јер је то одлика јавног права. Међутим, увођење казнене накнаде правда се превентивним утицајем на потенцијалне повредиоце. Анализирајући казнену накнаду, кандидат истиче да је превенција као сврха грађанскоправне санкције оправдана све док не превазилази компензацију, јер у супротном служи кажњавању.

- Кандидат наглашава да кривичноправна заштита права интелектуалне својине у Босни и Херцеговини није усклађена са одредбама ТРИПС-а, јер су државе у обавези да обезбеде кривичноправну заштиту барем у случају кривотворења жига и пиратства ауторских права. Жиг као субјективно право не ужива одговарајућу заштиту јер се жиг подводи под појам фирме, мада су жиг и фирма различити појмови, који се само изузетно могу подударати. Кандидат указује на потребу усклађивања кривичног законодавства са актуелним законима из области интелектуалне својине. Посебан проблем је подељена надлежност јер су поједина кривична дела регулисана ентитетским законима, а друга, законом на државном нивоу. С обзиром да су субјективна права интелектуалне својине регулисана на државном нивоу, указано је на потребу да кривичноправна заштита тих права буде јединствено регулисана. То би значило да би кривична дела из ове области била у надлежности Суда БиХ, што је у складу са концентрацијом судске надлежности у погледу заштите интелектуалне својине, али кандидат истиче да је у томе кључни проблем и главна препрека реформи кривичног законодавства.

7. Применљивост и корисност резултата у теорији и пракси

Корисност резултата дисертације у теорији огледа се у целовитом приступу и систематичној обради различитих аспеката заштите субјективних права интелектуалне својине. Практична корисност рада проистиче из анализе одлука Европског суда правде, којима се даје тумачење појединих института судске заштите, и који могу бити од нарочитог значаја за решавање спорова у домаћој судској пракси. Резултати рада

применљиви су у процесу усаглашавања домаћег законодавства са прописима Европске уније и Споразумом о трговинским аспектима права интелектуалне својине, у делу који се односи на спровођење права. Усаглашавање прописа са наведеним изворима права је неопходан предуслов у процесу европских интеграција и приступања Светској трговинској организацији. Између осталог, анализирани су институти који нису део традиције домаћег правног система и указано је на могућност и потребу њиховог прилагођавања локалним приликама. Анализа института судске заштите, појединачно и у укупности, посебно је значајна за судове и проблеме са којима се стално сусрећу у поступцима заштите субјективних права интелектуалне својине. То је нарочито случај у оним државама у којима није извршена специјализација судова у овој области. Кандидат је у раду предложио одговарајуће измене домаћег законодавства, било због усаглашавања са европским прописима, или усаглашавања поједних решења са системским законима.

8. Начин презентовања резултата научној јавности

Резултати докторске дисертације биће представљени научној и стручној јавности саопштавањем реферата на научним и стручним скуповима у Републици Србији и Босни и Херцеговини, али и у осталим државама у окружењу. С обзиром на предмет истраживања, очекивано је да ће, осим научне јавности, судови бити нарочито заинтересовани за резултате до којих је кандидат дошао. Такође, резултати ће бити саопштени објављивањем научних радова у домаћим и иностраним научним часописима и зборницима.

III. ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА КОМИСИЈЕ

Комисија је једногласна у оцени да је докторска дисертација кандидата **Свјетлане Ивановић** под називом „Судска заштита субјективних права интелектуалне својине“ подобна за јавну одбрану.

IV. ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу изнете оцене рада, Комисија сматра да докторска дисертација кандидата Свјетлане Ивановић под називом „Судска заштита субјективних права интелектуалне својине“ у потпуности испуњава услове за јавну одбрану и предлаже Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Крагујевцу да прихвати овај Извештај и одобри јавну одбрану докторског рада.

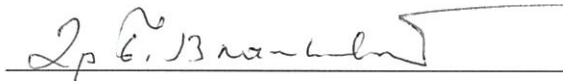
Београд – Крагујевац
_____ 2016. године

Чланови Комисије:

Проф. др Слободан Марковић
Редовни професор Правног факултета
Универзитета у Београду
Ужа научна област: Грађанскоправна
Предмет: Право интелектуалне својине

Проф. др Божин Влашковић
Редовни професор Правног факултета
Универзитета у Крагујевцу
Ужа научна област: Привредноправна
Предмет: Ауторско право и Право
индустријске својине

Проф. др Зоран Миладиновић,
Редовни професор Правног факултета
Универзитета у Крагујевцу
Ужа научна област: Привредноправна
Предмет: Ауторско право и Право
индустријске својине

